

Het woord van 2009

1. Wat was het woord van 2009 volgens Van Dale?
b. Ontvrienden.

Dit woord ging onder andere de woorden *Mexicaanse griep*, *hypotheekleed* en *tomtomburger* voor. Ook het Genootschap Onze Taal hield een verkiezing. De winnaar daarvan werd *twitteren*, de opvolger van *swaffelen*, dat tot woord van 2008 werd verkozen.

<http://woordvanhetjaar.vandale.nl/>
<http://nos.nl/artikel/98937-twitteren-woord-van-het-jaar-2009.html>

Het Groot Dictee jubileert

2. Wat is de correcte spelling?
d. Prullenbak.

In de 'oplossing' van de voorronde stond *Westerlingen* met een hoofdletter en *prullebak* zonder tussen-n. Terwijl het officieel toch echt *westerlingen* en *prullenbak* moet zijn. Het officiële dictee bevatte uiteindelijk niet zozeer veel onbekende woorden, maar vooral wat lastige instinkers, zoals *pietje-preciezerige* (zonder hoofdletters en met streepje), *statten* (met dubbel t) en *eau de toiletteje* (zonder streepjes en met de verkleinuitgang *-je* er direct achteraan).

Radio.nl
<http://www.onzetaal.nl/advies/grootdictee2009.php>

Oneindig meertalig

3. Zit er een maximum aan het aantal talen dat een kind kan leren?
c. Nee, maar er moet wel genoeg tijd zijn om de talen te kunnen leren.

Zowel tijd als aanbod is erg belangrijk wanneer een kind meerdere talen leert. Hoe goed een kind een taal leert, hangt namelijk onder andere af van hoeveel het kind deze taal te horen krijgt. Hoe meer talen een kind leert, hoe minder 'aanbod' er per taal overblijft. Wetenschappers weten niet hoeveel talen een kind maximaal kan leren. Het is in ieder geval een misverstand dat er in de hersenen

van kinderen maar een beperkte hoeveelheid ruimte is voor taal en dat kennis van de ene taal daarom ten koste zou gaan van kennis van de andere taal. Ook maakt het niet uit of het om Nederlands, Japans of Russisch gaat.

<http://www.ouders.nl/taal.htm#meertaligheid> <http://kindentaal.logopedie.nl/meertaligheid/>

Leesbaarheid

4. In welk soort schrift verloopt het leren lezen het snelst?
b. Wanneer het schrift op lettergrepen is gebaseerd.

Kinderen die leren lezen in het syllabische schrift van de taal Tigrinya scoorden beter op lees- en spellingtesten dan kinderen die leren lezen in het Kunama, dat net als het Nederlands wordt geschreven met het Latijnse schrift. Dit ondanks het feit dat het Tigrinya wel 245 symbolen voor lettergrepen kent, terwijl het Kunama wordt geschreven met een alfabet van 25 letters.

<http://www.kennislink.nl/publicaties/liever-lettergrepen-lezen>

Dialectwoorden

5. Welk van deze woorden is GEEN dialect?
b. Kapot (heel erg).

Kapot wordt veel in straattaal of jongerentaal gebruikt, maar niet in een specifiek regionaal dialect. De andere woorden komen uit het Brabants (*boks*), het Volendams (*plak bol*) en het Zeeuws (*een tochje*). Kenmerken uit deze regionale dialecten worden door veel jongeren nu ook steeds meer gemengd met Standaardnederlands.

<http://www.kennislink.nl/publicaties/jongeren-spreken-geen-dialect-maar-gebruiken-vette-dialectwoorden-punt-punt-punt>

Gezichtjes met inhoud

6. Wat druk je met een 'smiley' uit?
b. Een emotie.

In plaats van over *smileys* kun je het natuurlijk ook over *emoticons* hebben en doorgaans geef je hiermee aan met welke emotie de voorafgaande zin gelezen moet worden. Soms kan dit voor verwarring zorgen, bijvoorbeeld wanneer je vergeet een *smiley* toe te voegen. Ook moet je er rekening mee houden dat wanneer je mailt of sms't met een Japanner, deze andere *smileys* gebruikt dan die wij kennen.

<http://www.kennislink.nl/publicaties/het-emoticon-eeen-hulp-bij-de-interpretatie>

Namen-top-100

7. Welke naam staat NIET in deze top-100?
a. Ali.

De naam Ali zoals in Ayaan Hirsi Ali is een Arabische naam: in 1947 komt hij nog helemaal niet voor in Nederland; in 2007 al 3206 keer. Ten opzichte van 1947 is er een grote toename te zien in het aantal buitenlandse namen, veroorzaakt door de naoorlogse immigratie. Toch komen er in de top-100 van familienamen in Nederland nog geen namen van buitenlandse origine voor. In de namen-top-100 van 2007 staat De Jong bovenaan.

www.meertens.knaw.nl/nfb
<http://www.parool.nl/parool/nl/38/MEDIA/article/detail/270342/2009/12/02/Alle-namen-openbaar-bij-Meertens-Instituut.dhtml>

Taalkunde Olympiade

8. Welk woord is hierop een uitzondering?
b. Bloem.

Voor een kleine bloem kun je immers zowel bloemetje als bloempje gebruiken. De andere woorden hebben maar één mogelijkheid: lammetje (een lampje is weer iets anders), koninkje en koninginnetje.

<http://www.hum.leidenuniv.nl/olympiade/proefopgaven/opgaven-lijst.html>

Partners De Praktijk
natuurwetenschappelijk onderwijs

Mede mogelijk dankzij   Universiteit Utrecht
Faculteit Geesteswetenschappen [studerenleiden.nl](http://www.studerenleiden.nl)

 UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

De Talenquiz is een initiatief van De Taalstudio en De Praktijk en wordt geschreven door De Taalstudio. De quiz wordt maandelijks gratis verstuurd naar de abonnees en daarnaast verspreid via www.taalstudio.nl, www.kennisnet.nl en www.kennislink.nl. De Taalstudio is volstrekt onafhankelijk in onderwerpkeuze, formulering en verwijzing. Op dit product zijn de Algemene Voorwaarden van de Taalstudio van toepassing.